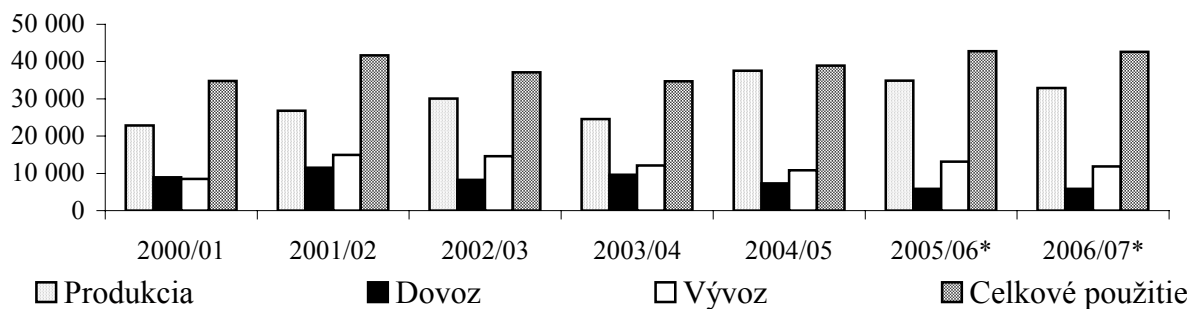

Strukoviny

Situačná a výhľadová správa k 31.12.2205

Vývoj ponuky a použitia strukovín v SR v tonách

Bratislava,
máj 2006

Autor:

Ing. Helena TIBENSKÁ, CSc.

Technická spolupráca:

Miroslava MORÁROVÁ

Zdroje informácií:

- Food and Agriculture Organization of the United Nations – Organizácia spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo
- Global information and early warning system on food and agriculture –Globálny informačný systém a systém skorého varovania FAO
- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo poľnohospodárstva Českej republiky
- Pôdohospodárska platobná agentúra
- Príručka o spoločnej poľnohospodárskej politike, MP SR, VÚEPP, Agroinštitút Nitra, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora Bratislava, 2003
- RADELA, s. r.o. Bratislava
- Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva Bratislava

Text neprešiel jazykovou korektúrou a za odbornosť zodpovedá autor.

**© VÚEPP Bratislava
ISBN 80-8058-424-9**

97880801584245

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

EÚ	Európska únia
ES	Európske Spoločenstvo
EURO/ha	EURO na hektár
€	EURO
FAO	Organizácia pre výživu a poľnohospodárstvo
FOB	cena tovaru s dopravou do prístavu
FAOSTAT	štatistika FAO
ha	hektár
Kč	koruna česká
mil.	milión
MJ	merná jednotka
MP SR	Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
NK ES	Nariadenie Komisie Európskeho Spoločenstva
NR ES	Nariadenie Rady Európskeho Spoločenstva
NR SR	Národná rada SR
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	Plán rozvoja vidieka
Sk/ha	slovenská koruna na hektár
Sk, SKK	slovenská koruna
SAPS	Single area payment scheme – Jednotná platba na plochu
SOP	Sektorový operačný program
SPP	Spoločná poľnohospodárska politika
š. p.	štátny podnik
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
t	tona
tis.	tisíc
VÚEPP	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva
Z. z.	Zbierka zákonov

OBSAH

strana

ÚVOD.....	1
SÚHRN	1
1. Regulačná a podporná politika trhu	2
<i>1.1. Organizácia trhu</i>	<i>2</i>
<i>1.2. Slovensko a strukoviny v Európskej únii</i>	<i>3</i>
2. Situácia na trhu v SR	6
<i>2.1. Hrach siaty.....</i>	<i>7</i>
<i>2.2. Fazuľa</i>	<i>9</i>
<i>2.3. Šošovica</i>	<i>10</i>
<i>2.4. Krmné strukoviny</i>	<i>11</i>
3. Situácia na trhu v EÚ	13
4. Situácia na trhu vo svete	19
PRÍLOHY	

Úvod

Situačná a výhľadová správa „*Strukoviny*“ hodnotí trh so strukovinami v Slovenskej republike v hospodárskom roku 2004/2005 a predkladá výhľad na hospodársky rok 2005/2006 a prognózu na 2006/2007.

Súčasťou správy sú údaje o cenách výrobcov strukovín, informácie o regulačnej a podpornej politike trhu so strukovinami a situácia strukovín v zahraničí.

Celková bilancia strukovín zahŕňa bilanciu hrachu siateho, fazule, šošovice a kŕmnych strukovín. Bilancia hrachu siateho je spracovaná ako súčet bilancií hrachu jedlého a kŕmneho.

Hospodársky rok pre strukoviny začína 1.7. príslušného roka a končí 30.6. nasledujúceho roka.

Správa je k dispozícii vo Výskumnom ústave ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave a na internete <http://www.vuepp.sk>

Súhrn

V hospodárskom roku 2004/2005 sa celková ponuka strukovín zvýšila na 47,1 tis. ton vplyvom medziročného nárastu produkcie o 52,9%. Domáca spotreba strukovín sa zvýšila vo všetkých smeroch využitia. Potravinárska spotreba medziročne vzrástla o 3,8%, kŕmivárska o 38,7% a osivárska spotreba o 17,5%. Podiel kŕmivárskej spotreby na celkovom použití predstavoval 32,5%. Celkové použitie strukovín sa zvýšilo o 11,6%. Konečné zásoby sa zvýšili na 8 469 ton. Nárast konečných zásob bol spôsobený poklesom vývozu o 10,1% ako aj vyššiou ponukou strukovín (v dôsledku medziročného nárastu priemerných hektárových úrod o 71,3%).

V roku 2005 sa oševné plochy strukovín zvýšili o 13,8% na 17 178 hektárov. Najvýraznejší nárast plôch bol pri kŕmnych strukovinách (o 58%) a pri hrachu siatom (o 10,5%). Naopak, plochy fazule poklesli o 6,2% a šošovice o 28,6%. Zberové plochy strukovín v roku 2005 boli nižšie o 4,8% v porovnaní s oševnými plochami. Celková produkcia strukovín medziročne poklesla na 34 867 ton vplyvom poklesu priemerných hektárových úrod o 16,1% na 2,13 t/ha. Produkcia hrachu siateho medziročne poklesla o 10,1% a šošovice o 19,9%. Produkcia fazule sa medziročne zvýšila o 0,3% a kŕmnych strukovín o 18,3%. Napriek poklesu celkovej produkcie strukovín o 7,2% a predpokladanému poklesu dovozu sa celková ponuka strukovín zvýši v dôsledku vysokých zásob (8,5 tis. ton) na úroveň 49,2 tis. ton. Domáca spotreba strukovín sa zvýši o 5,4%, pretože predpokladáme 16,5% nárast kŕmivárskej spotreby a súčasný pokles osivárskej spotreby. Vývoz strukovín sa odhaduje na úrovni 13,2 tis. ton, t.j. medziročný nárast o 21,2%. Konečné zásoby poklesnú o 24,4% na 6,4 tis. ton.

Ceny výrobcov strukovín v roku 2005 boli v porovnaní s minulým rokom nižšie v rozpätí od 0,4% do 5,2% s výnimkou bôbu kŕmneho, kde sa ceny mierne zvýšili.

V hospodárskom roku 2006/2007 predpokladáme pokles oševných a zberových plôch strukovín v dôsledku nepriaznivých klimatických podmienok pre ošev jarín. Neskorý výsev strukovín a klimatické podmienky sa prejavujú na priemerných hektárových úrodach a produkcii, ktorú predpokladáme na úrovni 32,9 tis. ton, medziročný pokles o 5,7%.

1. REGULAČNÁ A PODPORNÁ POLITIKA TRHU

1.1. Organizácia trhu

Legislatíva k agrárnemu trhu so strukovinami

1. Nariadenie Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Ú. v. EÚ L 270, 21.10.2003);

2. Rozhodnutie Rady z 22. marca 2004, ktorým sa v dôsledku reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky upravuje Akt o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 093, 22.3.2004);

3. Nariadenie Komisie (ES) č. 1973/2004 z 29. októbra 2004 ustanovujúce podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 o schémach podpory stanovených v hlavách IV a IV a tohto nariadenia a využití pozemkov vyňatých z produkcie na výrobu surovín (Ú. v. EÚ L 345, 20.11.2004);

4. Nariadenie Rady (ES) č. 319/2006 z 20. februára 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1782/2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov (Ú. v. EÚ L 058, 28.2.2006);

5. Nariadenie Komisie (ES) č. 796/2004 z 21. apríla 2004, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá na uplatňovanie krížového plnenia, modulácie a integrovaného správneho a kontrolného systému uvedeného v nariadení Rady (ES) č. 1782/2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov (Ú. v. EÚ L 141, 30.4.2004);

6. Nariadenie Rady (ES) č. 583/2004 z 22. marca 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1782/2003 ustanovujúce spoločné pravidlá pre programy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ustanovujúce určité programy podpory pre farmárov, nariadenie (ES) č. 1786/2003 o spoločnej organizácii trhu so sušenými krmivami a nariadenie (ES) č. 1257/1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) v dôsledku pristúpenia Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska k Európskej únii (Ú. v. EÚ L 091, 30.3.2004).

7. Nariadenie Rady (ES) č. 864/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1782/2003 ustanovujúce spoločné pravidlá pre schémy priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a určité podporné schémy pre poľnohospodárov a ktorým sa spomínané nariadenie upravuje z dôvodu pristúpenia Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska do Európskej únie.

Výnos MP SR č. 152/2004–100 z 19. januára 2004, ktorý nadobudol platnosť **1. februára 2004**, ktorým sa zrušila platnosť výnosu MP SR č. 148/2/2003 z 21. januára 2003. s účinnosťou do 1.5.2004.

Výnos MP SR z 13. apríla 2004 č. 806/2004-100 o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva. **Platí od 1. mája 2004** s výnimkou par. 2 ods. 1 písm. f) a odseku 17 a 18, par. 5, par. 16 a par.18, ktoré nadobudli účinnosť 1. januára 2005.

Výnos MP SR z 3. augusta 2004 č. 1657/2004–100, ktorý nadobudol účinnosť 1. septembra o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MP SR občianskym združeniam, nadáciami, neziskovým organizáciám a záujmovým združeniam právnických osôb. (Okrem iného sa dotácie zo štátneho rozpočtu môžu poskytnúť i na zachovanie genofondov rastlín v prírode).

Výnos MP SR z 25 januára 2006 č. 1 467/2006-100, ktorým sa dopĺňa výnos MP SR z 13. apríla 2004 č. 806/2004-100 o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva., ktorý nadobudol účinnosť 15. februára 2006.

Usmernenie ministra pôdohospodárstva o podpore v poľnohospodárstve poskytovanej formou jednotnej platby na plochu poľnohospodárskej pôdy a formou platby pre vybrané plodiny pestované na ornej pôde. Platné od 1.5.2004.

Metodický pokyn k Usmerneniu ministra pôdohospodárstva o podpore v poľnohospodárstve poskytovanej formou jednotnej platby na plochu poľnohospodárskej pôdy a formou platby pre vybrané plodiny pestované na ornej pôde. Platný do 31.12.2004.

Usmernenie ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky na úseku štátnej správy o podpore v poľnohospodárstve poskytovanej formou jednotnej platby na plochu a doplnkových vyrovnávacích platieb, ktorým sa ruší **Usmernenie ministra pôdohospodárstva SR** o podpore v poľnohospodárstve poskytovanej formou jednotnej platby na plochu poľnohospodárskej pôdy a formou platby pre vybrané plodiny pestované na ornej pôde publikované pod číslom 55 vo Vestníku Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky zo dňa 7. apríla 2004 ročník XXXVI čiastka 11.

a) **Usmernenie ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky** na úseku štátnej správy o podpore v poľnohospodárstve formou priamych platieb, ktoré je v platnosti od 27.3.2006

Obchodná politika

Colné opatrenia

Dňom 1. januára 2004 nadobudol účinnosť Colný sadzobník – Nariadenie vlády SR č. 573/2003 Z. z. z 10. decembra 2003. Toto nariadenie stratilo účinnosť 1.5.2004.

Nariadenie Komisie (ES) č. 1810/2004 z 7. septembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa príloha k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

Nariadenie Komisie (ES) č. 1719/2005 z 27. októbra 2005, ktorým sa mení a dopĺňa príloha 1 k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

Ostatné

Od 1. apríla 1998 nadobudol platnosť **Zákon o skladiskovom záložnom liste, tovarovom záložnom liste** a doplnení niektorých ďalších zákonov č. 144/1998 Z.z., ktorý zostane v platnosti do roku 2006.

- **Zákon o poľnohospodárstve** a o zmene a doplnení ďalších zákonov. č. 240/1998 Z.z. z 13. mája 1998 bol zmenený a doplnený zákonom č. 361/2000 Z.z. zo 4. októbra 2000.
- Zákon č. 473/2003 Z.z. z 24. októbra 2003 **o Pôdohospodárskej platobnej agentúre**, o podpore podnikania v pôdohospodárstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Nariadenie vlády SR č. 717/2002 Z. z.** s účinnosťou od 1.1. 2003, ktorým sa zmenilo Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 316/2001 Z.z. o rozvojových programoch poľnohospodárstva a vidieka v znení Nariadenia vlády SR č. 515/2002 Z. z.

Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky z 23. januára 2006 č. 2 344/2006-510 o uverejnení odrôd prihlásených k právnej ochrane v Slovenskej republike a o zmenách v registri chránených odrôd.

1.2. Slovensko a strukoviny v Európskej únii

Organizácia trhu so strukovinami ako takými v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) Európskej únie neexistuje. Strukoviny sú však zaradené do systému **priamych platieb pre plodiny na ornej pôde**. V zmysle európskej legislatívy sú podporované: **hrach (0713 10), bôb korský (0713 50) a bôb vlčí (ex 1209 29 50)**. Okrem toho sa podporuje špeciálnou prémieou **šošovica kuchynská (0713 40 00), cícer baraní (0713 20 00) a vika siata (0713 90 90)**.

Hospodársky rok pre tieto plodiny trvá **od 1. júla do 30. júna** nasledujúceho roka.

NR ES č. 1782/2003

ustanovuje spoločné pravidlá pre schémy priamych platieb v rámci SPP a upravuje o.i. NR 1251/99 (tzv. „horizontálne nariadenie“ pre viacero druhov poľnohospodárskych výrobkov).

Opatrenia na podporu vnútorného trhu EÚ:

Organizácia trhu, a teda ani intervenčné nákupy strukovín sa v krajinách EÚ nerealizujú.

Kompenzačné platby

Systém kompenzačných, resp. priamych platieb pre výrobu vybraných poľnohospodárskych výrobkov bol zavedený v EÚ s cieľom zaručiť farmárom dobrý životný štandard, zabezpečiť prijateľné ceny spotrebiteľom a stabilizovať trh.

Podpora do vstupu

sa realizovala v zmysle Výnosu MP SR č. 152/2004-100 z 19. januára 2004. Podpora sa poskytuje pre plodiny uvedené v prílohe č.1 tohto výnosu (bôb obyčajný, hrach siaty, šošovica jedlá, tiež strukovinovo-obilná miešanka a strukovinovo-olejná miešanka) do výšky **2 100 Sk/ha** úrody založenej na jeseň 2003,

	alebo na jar 2004. Pestovateľom, ktorí podali žiadosť do 10. februára bola vyplatená podpora do konca apríla 2004.
Podpora po vstupe	priame platby sa po vstupe vyplatia na základe dvoch systémov: SAPS + národné doplatky.
„SAPS“	Pestovateľ, ktorý žiada o podporu je povinný podať každoročne do 14. mája aj žiadosť v rámci programu Jednotnej platby na plochu, tzv. SAPS (Single area payment scheme).
<i>NK ES č. 2199/2003</i>	<i>ustanovuje prechodné podmienky (na rok 2004) pre aplikáciu NR ES č. 1259/99 ohľadom zjednodušenej platby na plochu v nových členských krajinách EÚ</i>
výška podpory	V roku 2005 na pridelenú finančnú obálku 106,959 mil. EURO má nárok celá výmera poľnohospodárskej pôdy na Slovensku, tak ako bola zistená k 30. júnu 2003, t.j. asi 1 955 467 ha . Z toho vyplýva, že výška podpory (aj pre založené porasty strukovín) bude cca 54,70 EURO/ha . Samozrejme aj pre tento program podpory, hoci má zjednodušený systém kontroly, platia isté podmienky. Minimálna výmera oprávnená na platbu je 1 hektár a pestovateľ musí pôdu udržiavať v dobrom poľnohospodárskom stave.
PPA	Výkon tejto platby bude realizovať Pôdohospodárska platobná agentúra so sídlom v Bratislave. Kontroly v rámci tohto systému budú zabezpečované na viacerých úrovniach, v zmysle nariadenia Rady ES č. 2419/2001 ustanovujúceho podrobné pravidlá pre uplatnenie Integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS). Preto sa zaviedol systém pre identifikáciu poľnohospodárskych parciel, žiadateľov o podporu a všetky podrobnosti ohľadom platieb.
„Národné doplatky“	Okrem zjednodušeného systému sa budú plodiny na ornej pôde (čiže aj strukoviny) podporovať aj v rámci tzv. „národných doplatkov“ – z národných zdrojov. Slovensko sa rozhodlo využiť možnosť čerpať 25% prostriedkov z fondu pre Plán rozvoja vidieka pre účely financovania priamych platieb. Spolu so zjednodušenou platbou na plochu tak slovenskí pestovatelia môžu v prvom roku získať priame platby do 52,5% úrovne EÚ. Prístupová zmluva viaže poskytnutie národných doplatkov na jednotlivé schémy podpory podľa pravidiel ES. Pre Slovensko prichádzajú spomedzi rastlinných komodít do úvahy predovšetkým plodiny na ornej pôde (obilniny, olejniny, strukoviny a ľan) v rámci základnej výmery 1 004 668 ha, vrátane 1 215 ha šošovice. Podmienka vynímania pôdy z obrábania (minimálne 5%) zatiaľ v SR nebude uplatňovaná.

Pre oba systémy podpory vydalo MP SR Usmernenie ministra o podpore v poľnohospodárstve poskytovanej formou jednotnej platby na plochu poľnohospodárskej pôdy a formou platby pre vybrané plodiny pestované na ornej pôde. K tomuto Usmerneniu vydala PPA Príručku pre žiadateľa (zverejnené aj na stránke www.mpsr.sk).

Štátna pomoc

Okrem platieb z fondov EÚ Ministerstvo pôdohospodárstva SR v apríli 2004 vydalo Výnos o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva č.826/2004-100, v ktorom je zahrnutých niekoľko nepriamych foriem štátnej podpory poľnohospodárom.

SOP a PRV

Okrem priamych platieb na plochu a štátnej pomoci však v SR bude možné získať podporu aj v rámci iných foriem podpory: **Sektorový operačný plán a Plán rozvoja vidieka**. Tieto dva dokumenty poskytujú široké možnosti podpory výroby, spracovania, obchodovania, ale i iných doplnkových aktivít v poľnohospodárstve a mali by po vstupe Slovenska do EÚ nahradiť doterajší dotačný systém ako i podporný program SAPARD.

Budúcnosť je o kvalite

Aby boli naše výrobky konkurencieschopné na spoločnom európskom trhu, budúci spôsob pestovania strukovín si samozrejme bude vyžadovať dostatočnú výživu a ochranu proti škodcom a chorobám, dodržiavanie agrotechnických termínov, zníženie strát pri zbere a tiež optimálnu rajonizáciu a rozšírenie pestovateľských plôch strukovín.

Pre tento účel vypracoval Výskumný ústav rastlinnej výroby v Piešťanoch analýzu **Podmienky rozvoja pestovania strukovín v SR do roku 2007**, ktorá by mala slovenským pestovateľom týchto významných bielkovinových plodín napomôcť v odbornom prístupe pri rozvoji ich pestovania, ktoré má iste budúcnosť aj v Európskej únii.

Pritom je samozrejme potrebné sledovať trendy a zmeny v SPP v súvislosti s **Fischlerovou reformou**, ktorá dáva dôraz na trvalo udržateľné poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka, kvalitu a bezpečnosť potravín a tiež prostriedky bude postupne presúvať z priamej podpory výroby na rôzne agroenvironmentálne programy.

2. SITUÁCIA NA TRHU V SR

Plochy strukovín, priemerné hektárové úrody a produkcia od roku 2000 výrazne kolíšu. Príčina kolísania spočíva vo vysokom stupni závislosti produkčných procesov od priebehu klimatických podmienok v jednotlivých obdobiach vegetácie. Rok 2005 nebol pre pestovanie strukovín vo všetkých oblastiach priaznivý. Osevné plochy strukovín medziročne vzrástli o 13,8%. Ich podiel na ornej pôde sa zvýšil o 0,2%. V súčasnom období je možnosť zvyšovať plochy strukovín, pretože plochy obilnín, zemiakov, cukrovej repy a zeleniny klesajú. Ponuka obilnín prevyšuje dopyt a ceny výrazne klesajú.

Celková bilancia strukovín na Slovensku (v ha, t/ha, t)

Total Balance of Legumes in Slovakia (in ha, t/ha, t)

Tabuľka č. 1

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²				Predpoklad	Prognóza ^{3a}
	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07*
Osevná plocha ⁴	16 102	13 232	16 614	15 093	17 178 s	16 212
Zberová plocha ⁵	11 796	12 555	16 579	14 790	16 350 s	15 653
Hektárová úroda ⁶	2,28	2,40	1,48	2,54	2,13 s	2,10
Produkcia ⁷	26 847	30 102	24 588	37 584	34 867 s	32 863
Počiatkové zásoby ⁸	5 240	1 984	3 200	2 525	8 469	6 406
Dovoz ⁹	11 526	8 207	9 635	7 312	5 833	5 815
Celková ponuka ¹⁰	43 613	40 293	37 423	47 421	49 169	45 084
Domáca spotreba ¹¹	26 718	22 498	22 624	28 099	29 613	30 686
-potravínová ¹²	10 230	8 397	9 315	9 668	10 058	9 622
-osivárska ¹³	3 275	3 981	3 618	4 250	3 970	3 948
-krmivárska ¹⁴	11 872	9 271	9 116	12 645	14 737	16 500
v tom: ¹⁵						
priame skrmov. ¹⁶	1 686	2 203	2 071	2 500	2 500	3 400
kŕmne zmesi ¹⁷	10 186	7 068	7 045	10 145	12 237	13 100
-ostatná ¹⁸	1 341	849	775	1 535	848	616
Vývoz ¹⁹	14 911	14 595	12 074	10 853	13 150	11 894
Celkové použitie ²⁰	41 629	37 093	34 898	38 952	42 763	42 580
Konečné zásoby ²¹	1 984	3 200	2 525	8 469	6 406	2 504

s – skutočnosť – reality, * odhad autora – estimation of autor

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR k 20.4.2006²²

1)Indikator, 2) Reality, 3) estimation, 3a) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Food nutrition, 13) Sowing seed, 14) Fodder, 15) Of which, 16) Direct feeding, 17) Feeding mixtures, 18) Other, 19) Export, 20) Total utilization, 21) Ending stock, 22) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR, MA SR to the 20.4.2006

Priemerné ceny poľnohospodárskych výrobcov strukovín v Sk/t

Average Producer Prices of Legumes in SKK/t

Tabuľka č. 2

Plodina ¹	2000 ²	2001	2002	2003	2004	2005
Hrach jedlý ³	5 660	6 320	6 155	6 201	6 277	6 016
Hrach kŕmny ⁴	4 169	4 791	5 016	5 093	5 238	4 968
Šošovica jedlá ⁵	20 324	20 124	20 211	20 084	19 360	18 914
Fazuľa jedlá ⁶	16 749	16 872	16 936	16 990	17 135	17 069
Bôb ⁷	5 844	5 913	5 933	5 979	5 975	6 004

Prameň: SU SR⁸

1) Crop, 2) Year, 3) Edible peas, 4) Fodder peas, 5) Edible lentil, 6) Edible bean, 7) Broad bean, 8) Source: SO SR

Ceny výrobcov strukovín v 2005 podľa údajov ŠÚ SR boli nižšie v porovnaní s minulým rokom s výnimkou bôbu, kde ceny boli vyššie.

2.1. Hrach siaty

V hospodárskom roku 2004/2005 celková ponuka hrachu dosiahla 32,9 tis. ton, t.j. medziročne vzrástla o 42,1%, čo sa následne prejavilo na zvýšení domácej spotreby o 34,4% (potravinárska spotreba o 7,1%, krmivárska o 54,4% a osivárska o 10,5%). Vývoz hrachu mierne poklesol (o 2,4%). Celkové použitie hrachu dosiahlo 26,6 tis. ton a zásoby 6 359 ton, z toho 6 147 ton v poľnohospodárskych podnikoch.

V roku 2005 sa hrach zozbieral z 11 581 hektárov, z toho hrach jedlý 6 076 hektárov a hrach kŕmny 5 505 hektárov. Priemerná hektárová úroda bola 2,44 t/ha a celková produkcia 28,2 tis. ton. Produkcia spolu s odhadovaným dovozom a počiatočnými zásobami vytvorila celkovú ponuku v objeme 34,9 tis. ton. Predpokladá sa, že spotreba vzrastie vo všetkých smeroch využitia s výnimkou osivárskej a ostatnej, kde sa počíta s poklesom. Vývoz hrachu sa odhaduje na úrovni 10 tis. ton a celkové použitie v objeme 29,2 tis. ton. Konečné zásoby pravdepodobne poklesnú o 10,6% a dosiahnu 5,7 tis. ton.

V roku 2005 ceny výrobcov hrachu poklesli. Ceny hrachu jedlého medziročne poklesli o 4,2% a hrachu kŕmneho o 5,2%.

V roku 2006 oševné plochy hrachu odhadujeme na 11 tis. hektárov. Vzhľadom na neskorý nástup jari, resp. neskoršiu sejbu predpokladáme, že priemerné hektárové úrody budú nižšie o 3,7% v porovnaní s minulým rokom. Celkovú ponuku hrachu jedlého a kŕmneho odhadujeme na 31,3 tis. ton.

Bilancia hrachu sieteho na Slovensku (v ha, t/ha, t)

Balance of Peas in Slovakia (in ha, t/ha, t)

Tabuľka č. 3

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²				Predpoklad ³	Prognóza ^{3a}
	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07*
Oševná plocha ⁴	11 629	9 261	11 799	10 595	11 710 s	11 000
Zberová plocha ⁵	8 991	8 776	11 773	10 254	11 581s	10 780
Hektárová úroda ⁶	2,56	2,86	1,63	3,06	2,44 s	2,35
Produkcia ⁷	22 997	25 083	19 132	31 364	28 207s	25 333
Počiatočné zásoby ⁸	4 377	978	2 016	1 037	6 359	5 668
Dovoz ⁹	1 353	960	2 036	532	300	300
Celková ponuka ¹⁰	28 727	27 021	23 184	32 933	34 866	31 321
Domáca spotreba ¹¹	18 064	14 271	13 470	18 105	19 178	20 000
-potravinová ¹²	4 842	4 000	4 015	4 300	4 500	4 500
-osivárska ¹³	2 500	3 186	2 861	3 160	2 970	3 000
-krmivárska ¹⁴	9 572	6 458	6 116	9 445	11 000	12 000
v tom: ¹⁵						
priame skrmov. ¹⁶	928	1 353	1 121	1 300	1 500	2 000
kŕmne zmesi ¹⁷	8 644	5 105	4 955	8 145	9 500	10 000
-ostatná ¹⁸	1 150	627	478	1 200	708	500
Vývoz ¹⁹	9 685	10 734	8 677	8 469	10 000	9 000
Celkové použitie ²⁰	27 749	25 005	22 147	26 574	29 178	29 000
Konečné zásoby ²¹	978	2 016	1 037	6 359	5 688	2 321

s – skutočnosť – reality, * odhad autora – estimation of autor

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR k 20.4.2006²²

1) Indicator, 2) Reality, 3) estimation, 3a) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Food nutrition, 13) Sowing seed, 14) Fodder, 15) Of which, 16) Direct feeding, 17) Feeding mixtures, 18) Other, 19) Export, 20) Total utilization, 21) Ending stock, 22) Note:– data on foreign trade - autor's estimation, 23) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR, MA SR to the 20.4.2006

Osevná, zberová plocha, produkcia a hektárová úroda hrachu (v ha, t, t/ha)

Sown and Harvested Area, Production and Hectare Yield of Peas (in ha, t, t/ha)

Tabuľka č. 4

Ukazovateľ	Osevná plocha ¹	Zberová plocha ²	Produkcia ³	Hektárová úroda ⁴
2001–2002				
Hrach jedlý ⁵	6 408	8 360	22 187	2,65
Hrach kýmny ⁶	5 222	631	810	1,28
Hrach siaty ⁷	11 629	8 991	22 997	2,56
2002–2003				
Hrach jedlý ⁵	4 418	4 023	12 160	3,02
Hrach kýmny ⁶	4 844	4 753	12 923	2,72
Hrach siaty ⁷	9 261	8 776	25 082	2,86
2003–2004				
Hrach jedlý ⁵	6 039	4 878	8 188	1,68
Hrach kýmny ⁶	5 760	6 895	10 944	1,59
Hrach siaty ⁷	11 799	11 773	19 132	1,63
2004–2005				
Hrach jedlý ⁵	6 012	5 379	18 157	3,36
Hrach kýmny ⁶	4 583	4 875	13 315	2,73
Hrach siaty ⁷	10 595	10 254	31 364	3,06
2005–2006				
Hrach jedlý ⁵	6 495	6 076	15 369	2,53
Hrach kýmny ⁶	5 215	5 505	12 838	2,33
Hrach siaty ⁷	11 710	11 581	28 207	2,44
2006–2007*				
Hrach jedlý ⁵	5 500	5 390	13 475	2,50
Hrach kýmny ⁶	5 500	5 390	11 858	2,20
Hrach siaty ⁷	11 000	10 780	25 333	2,35

Prameň: SU SR⁸, * odhad autora⁹

1) Sown area, 2) Harvested area, 3) Production, 4) Hectare yield, 5) Edible peas, 6) Fodder peas, 7) Peas (Pisum sativum), 8) Source: SO SR, 9) estimation of autor

Priemerné ceny výrobcov hrachu (v Sk /t)

Average Producer Prices of Peas (in SKK /t)

Tabuľka č. 5

Plodina ¹	mesiac rok ²	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
hrach jedlý ³	1999	5 250	5 430	5 440	5 325	5 263	5 736	5 400	5 480	5 400	5 667	5 300	5 200
	2000	5 600	5 367	5 317	5 417	5 400	5 300	5 500	5 925	5 825	5 700	5 700	6 000
	2001	5 600	5 800	5 900	6 000	5 900	5 530	7 000	5 900	6 370	6 350	6 167	6 900
	2002	6 050	6 000	6 050	6 100	6 000	6 050	6 000	6 000	6 450	6 650	6 000	6 475
	2003	6 038	6 267	6 250	6 300	6 200	6 600	6 150	6 200	6 167	6 378	6 000	6 475
	2004	6 130	6 150	6 200	6 517	6 650	6 000	6 210	6 738	6 500	6 200	5 850	5 828
	2005	5 980	6 200	5 750	5 743	6 000	6 090	6 240	6 000	6 170	6 120	5 950	5 600
hrach kýmny ⁴	1999	4 300	4 550	4 400	4 300	4 400	4 795	5 000	4 675	4 700	4 300	4 300	4 300
	2000	4 300	4 467	4 150	4 000	4 333	4 000	4 100	4 250	4 150	4 000	3 900	4 900
	2001	4 150	4 200	4 170	4 350	4 480	4 500	4 450	5 500	5 150	5 000	4 950	4 930
	2002	4 220	4 210	4 290	4 450	4 590	4 570	4 550	5 800	5 300	5 100	5 000	4 800
	2003	4 500	4 250	4 450	4 900	4 650	4 600	4 700	5 575	5 300	5 350	5 050	5 100
	2004	4 650	5 500	4 610	4 940	4 730	5 000	5 020	5 655	5 367	5 180	5 400	5 210
	2005	5 000	5 630	5 050	5 194	5 000	4 990	5 000	4 983	4 950	4 825	4 878	4 905

Prameň: SU SR⁵

1) Type of legume, 2) Month/year, 3) Edible peas, 4) Fodder peas, 5) SO SR

2.2. Fazuľa

V hospodárskom roku 2004/2005 ponuka fazule spolu so zásobami (643 ton) a dovozom (4,1 tis. ton) dosiahla 5,4 tis. ton. Vzhľadom na nižšiu ponuku fazule o 11,8% oproti predchádzajúcemu hospodárskemu roku jej spotreba poklesla v rozpätí od 1,0% do 29,2%

vo všetkých oblastiach užitia. Vývoz fazule bol nižší oproti roku 2004 o 600 ton. Celkové použitie fazule predstavovalo 88,6% z celkovej ponuky fazule, medziročne pokleslo o 12,7%. Konečné zásoby fazule poklesli o 4,7% a dosahli 613 ton.

V roku 2005 sa fazuľa pozbierala z 676 hektárov. Priemerná hektárová úroda fazule bola 0,93 t/ha a produkcia 632 ton. Pri predpokladanom dovoze fazule v objeme 4 000 ton a počiatočných zásobach dosiahne celková ponuka fazule 5 245 ton. Domáca spotreba sa predpokladá vyššia o 2,2%. Vývoz fazule sa odhaduje na 1 550 ton. Celkové použitie fazule vzrastie o 3,0% na 4,9 tis. ton. Konečné zásoby poklesnú o 48,6% na 315 ton.

Priemerná cena výrobcov fazule v roku 2005 bola nižšia o 136 Sk/t v porovnaní s rokom 2004 a dosiahla 17 271 Sk/t.

V roku 2006 sa oševné plochy mierne zvýšia na 700 ha. Pri predpokladanom zvýšení intenzity výroby na 1,35 t/ha produkcia fazule dosiahne 919 ton.

Bilancia fazule na Slovensku (v ha, t/ha, t)

Balance of Bean in Slovakia (in ha, t/ha, t)

Tabuľka č. 6

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²				Predpoklad ³	Prognóza ^{3a}
	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07*
Oševná plocha ⁴	1 745	722	727	742	696 s	700
Zberová plocha ⁵	360	696	720	743	676 s	681
Hektárová úroda ⁶	1,38	1,12	1,05	0,85	0,93 s	1,35
Produkcia ⁷	498	781	753	630	632 s	919
Počiatočné zásoby ⁸	91	330	345	643	613	315
Dovoz ⁹	6 801	4 768	5 027	4 126	4 000	3 900
Celková ponuka ¹⁰	7 390	5 879	6 124	5 399	5 245	5 134
Domáca spotreba ¹¹	3 382	2 841	3 403	3 308	3 380	3 226
-potravínová ¹²	3 228	2 700	3 150	3 117	3 250	3 100
-ošivárska ¹³	130	131	133	106	110	111
-ostatná ¹⁴	24	10	120	85	20	15
Vývoz ¹⁵	3 678	2 694	2 078	1 478	1 550	1 600
Celkové použitie ¹⁶	7 060	5 535	5 481	4 786	4 930	4 826
Konečné zásoby ¹⁷	330	344	643	613	315	308

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR k 20.4.2006¹⁸, s – skutočnosť – reality, * odhad autora – estimation of autor

1) Indicator, 2) Reality, 3) Estimate, 3a) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Food nutrition, 13) Sowing seed, 14) Other, 15) Export, 16) Total utilization, 17) Ending stock, 18) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR MA SR to the 20.4.2006

Priemerné mesačné ceny výrobcov fazule jedlej (v Sk/t)

Average Producer Prices of Kidney Bean (in SKK/t)

Tabuľka č. 7

Rok ¹	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1999	18 000	18 050	18 100	18 150	17 970	18 055	18 095	17 130	16 915	16 450	15 120	14 850
2000	16 500	16 550	16 650	17 500	17 300	17 100	17 250	17 000	16 970	16 900	16 320	16 120
2001	16 520	16 540	17 100	17 050	17 350	17 220	17 240	17 120	17 050	17 100	16 450	16 250
2002	16 550	16 660	17 450	0	0	0	0	17 280	17 100	17 250	17 000	16 550
2003	16 610	16 680	19 000	0	0	0	0	17 050	17 000	17 190	17 030	16 440
2004	16 670	16 710	19 030	0	0	0	0	17 020	16 980	17 520	16 980	16 890
2005	17 220	16 970	18 050	0	0	0	0	17 140	16 760	17 340	16 720	16 690

Prameň: ŠÚ SR²

1) Month/year, 2) Source: SO SR

2.3. Šošovica

V hospodárskom roku 2004/2005 celková ponuka šošovice dosiahla 4 878 ton. Na celkovej ponuke šošovice sa produkcia podieľala 32,3%, zásoby 14,2% a dovoz 53,5%. Domáca spotreba sa medziročne zvýšila o 17,2% v dôsledku nárastu spotreby vo všetkých smeroch využitia. Vývoz šošovice poklesol o 15,3% na 892 ton. Celkové použitie šošovice medziročne vzrástlo o 6,5%. Konečné zásoby dosiahli historické maximum 1 468 ton.

V roku 2005 zberové plochy šošovice boli nižšie o 29,5% a dosiahli 975 hektárov. Priemerná hektárová úroda sa medziročne zvýšila na 1,29 t/ha a produkcia poklesla na 1 262 ton v dôsledku výrazného poklesu zberových plôch. Vysoké zásoby šošovice spolu s dovozom 1 500 ton vytvoria dostatočnú ponuku. Domáca spotreba šošovice poklesne o 3,2%. Vývoz predpokladáme na úrovni 1 450 ton, zásoby dosiahnu 343 ton.

Ceny výrobcov šošovice v roku 2005 boli nižšie o 2,3% a dosiahli 19 393Sk/t.

V roku 2006 oševné plochy šošovice odhadujeme na 1 tis. hektárov a produkciu na 941 ton.

Bilancia šošovice na Slovensku (v ha, t, t/ha)

Balance of Lentil in Slovakia (in ha, t, t/ha)

Tabuľka č. 8

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²				Predpoklad ³	Prognóza ^{3a}
	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07*
Oševná plocha ⁴	410	546	962	1 405	1 003 s	1 000
Zberová plocha ⁵	410	546	942	1 383	975 s	980
Hektárová úroda ⁶	1,39	1,13	0,93	1,14	1,29 s	0,96
Produkcia ⁷	569	617	880	1 575	1 262 s	941
Počiatkové zásoby ⁸	228	408	500	694	1 468	343
Dovoz ⁹	3 360	2 432	2 516	2 609	1 500	1 600
Celková ponuka ¹⁰	4 157	3 457	3 896	4 878	4 230	2 884
Domáca spotreba ¹¹	2 249	1 833	2 149	2 518	2 437	2 123
-potravínová ¹²	2 160	1 697	1 950	2 200	2 250	2 000
-ošivárska ¹³	60	106	154	168	120	117
-ostatná ¹⁴	29	30	45	150	67	6
Vývoz ¹⁵	1 500	1 124	1 053	892	1 450	700
Celkové použitie ¹⁶	3 749	2 957	3 202	3 410	3 887	2 823
Konečné zásoby ¹⁷	408	500	694	1 468	343	61

s – skutočnosť – reality, * odhad autora – estimation of autor

Prameň: ŠU SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR k 20.4.2006¹⁸

1) Indicator, 2) Reality, 3) Estimate, 3a) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Food nutrition, 13) Sowing seed, 14) Other, 15) Export, 16) Total utilization, 17) Ending stock, 18) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR, MA SR to the 20.4.2006

Priemerné ceny výrobcov šošovice jedlej (v Sk/t)

Average Producer Prices of Lentil (in SKK/t)

Tabuľka č. 9

mes./rok ¹	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1999	18 110	18 100	18 520	18 570	18 760	20 000	19 850	18 032	19 533	19 750	19 500	19 590
2000	195 00	19 600	19 700	19 850	19 900	20 500	20 500	20 500	20 500	20 550	20 850	20 750
2001	20700	20 550	20 260	20 250	19 950	20 050	20 530	205 10	19 000	2 0580	20 000	20 000
2002	20 720	19 500	20 660	20 680	20 250	21 220	20 620	20 650	19 500	20 300	20 200	20 100
2003	20 800	19 530	20 000	20 000	20 300	21 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
2004	20 820	21 000	20 900	20 150	20 620	20 900	20 110	20 060	18 500	18 600	18 333	19 780
2005	20 180	19 860	19 920	19 840	20 440	20 620	19 960	19 980	18 000	18 700	18 000	17 770

Prameň: ŠU SR²

1) Month/year, 2) Source: SO SR

2.4. Krmne strukoviny

V hospodárskom roku 2004/2005 produkcia krmných strukovín dosiahla 4 003 ton, medziročne vzrástla o 5,6%. Na celkovej produkcii krmných strukovín sa najväčším percentom podieľal bôb (34,3%), strukovino-obilné miešanky (31,4%), peluška (30,1%) a ostatné strukoviny (4,2% - vika a lupina). Celková ponuka krmných strukovín dosiahla 4 149 ton, čo je viac o 150 ton oproti predchádzajúcemu hospodárskemu roku. Krmna spotreba sa medziročne zvýšila o 6,7%. Na priame skrmovanie sa použilo o 26,3% viac, pričom spotreba do krmných zmesí poklesla o 2,4% v porovnaní s hospodárskym rokom 2003/2004. Konečné zásoby dosiahli len 19 ton.

V roku 2005 sa zberové plochy krmných strukovín zvýšili o 27,2% v porovnaní s rokom 2004 a dosiahli výmeru 3 060 hektárov. Priemerná hektárová úroda bola nižšia o 0,11 t/ha a produkcia na úrovni 4,7 tis. ton. Celková ponuka spolu s počiatočnými zásobami a dovozom dosiahne 4,8 tis. ton. Domáca spotreba z titulu vyššej ponuky medziročne vzrastie o 10,8% a dosiahne 4,6 tis. ton, z toho krmivárska spotreba 3,7 tis. ton. S vývozom krmných strukovín sa uvažuje v objeme 150 ton. Predpokladá sa, že zásoby vzrastú o 30 ton.

Priemerná cena výrobcov bôbu v roku 2005 bola vyššia o 23 Sk/t v porovnaní s minulým rokom.

V roku 2006 sa predpokladá nižší osev krmných strukovín oproti roku 2005 o 211 hektárov. Produkcia krmných strukovín sa predpokladá vyššia o 18,3%. Celková ponuka krmných strukovín by mala dosiahnuť 5,7 tis. ton.

Vývoj osevných plôch vybraných druhov krmných strukovín (v ha)

Trends in Sown Areas of Selected Types of Fodder Legumes (in ha)

Tabuľka č. 10

Ukazovateľ ¹	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06
Peluška krmná ²	825	887	760	631	748	1 115	409	535
Vika ozimná a jarná ³	224	450	484	556	772	638	41	168
Bôb obyčajný ⁴	801	1 261	1 011	887	1 025	1 159	772	927
Ostatné krmne strukoviny ⁵	78	I	I	I	54	109	31	17
Miešanky strukovín ⁶	359	231	I	161	104	102	1 084	1 972
Lupina siata ⁷	-	-	-	-	0,20	2,5	12	92
Spolu ⁸	2 287	2 830	2 255	2 238	2 703	3 126	2 349	3 711

Prameň: ŠÚ SR⁹

Poznámka: I = individuálny údaj¹⁰

1) Indicator, 2) Field peas, 3) Winter and spring vetch, 4) Broad bean, 5) Other fodder legumes, 6) Mixtures of legumes, 7) Lupin, 8) Total, 9) Source: SO SR, 10) Note: I = Individual data

Zberové plochy a produkcia krmných strukovín (v ha, t, t/ha) (bez hrachu krmneho)

Harvested Area and Production of Fodder Legumes (Exclude Fodder Peas) (in ha, t, t/ha)

Tabuľka č. 11

Ukazovateľ ¹	Zberová plocha ²			Produkcia ³			Hektárová úroda ⁴		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Peluška krmná ⁵	1 023	622	532	1 292	1 203	721	1,26	1,93	1,36
Vika siata ⁶	484	64	196	312	117	123	0,64	1,83	0,63
Bôb ⁷	1 121	721	848	1 269	1 373	1 643	1,13	1,90	1,94
Zmesi struk. a struk.-obil. ⁸	312	951	1 413	662	1 256	2 170	2,12	1,32	1,54
Ostatné strukoviny krmne ⁹	184	47	71	257	54	78	1,40	1,15	1,10
Krmne strukoviny spolu ¹⁰	3 124	2 405	3 060	3 792	4 003	4 735	1,21	1,66	1,55

Prameň: ŠÚ SR¹¹

1) Indicator, 2) Harvested area, 3) Production, 4) Hectare yield, 5) Field peas, 6) Vetch (*Vicium sativum*), 7) Broad bean, 8) Legumes or legumes-grain mixture, 9) Other fodder legumes, 10) Fodder legumes in total, 11) Source: SO SR

Bilancia krmných strukovín na Slovensku (bez hrachu siateho) (v ha, t, t/ha)

Balance of Fodder Legumes in Slovakia (Excl. Pisum Sativum) (in ha, t, t/ha)

Tabuľka č. 12

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²				Predpoklad ³	Prognóza ^{3a}
	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07*
Osevná plocha ⁴	2 238	2 703	3 126	2 349	3 711 s	3 500
Zberová plocha ⁵	2 010	2 537	3 124	2 405	3 060 s	3 200
Hektárová úroda ⁶	1,37	1,43	1,21	1,66	1,55 s	1,77
Produkcia ⁷	2 755	3 621	3 792	4 003	4 735 s	5 664
Počiatkové zásoby ⁸	383	78	151	131	19	49
Dovoz ⁹	11	47	56	15	5	10
Celková ponuka ¹⁰	3 149	3 746	3 999	4 149	4 759	5 723
Domáca spotreba ¹¹	3 023	3 552	3 602	4 116	4 560	5 315
-osivárska ¹²	585	558	470	816	770	720
-krmivárska ¹³	2 300	2 813	3 000	3 200	3 737	4 500
v tom: ¹⁴						
priame skrmovanie ¹⁵	758	850	950	1 200	1 000	1 400
krmne zmesi ¹⁶	1 542	1 963	2 050	2 000	2 737	3 100
-ostatná ¹⁷	138	181	132	100	53	95
Vývoz ¹⁸	48	43	266	14	159	100
Celkové použitie ¹⁹	3 071	3 595	3 868	4 130	4 710	5 415
Konečné zásoby ²⁰	78	151	131	19	49	308

s – skutočnosť – reality, * odhad autora – estimation of autor

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR k 20.4.2006²²

1) Indicator, 2) Reality, 3) Estimates, 3a) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Sowing seed, 13) Fodder, 14) Of which, 15) Direct feeding, 16) Feeding mixtures, 17) Other, 18) Export, 19) Total utilization, 20) Ending stock, 21) Note: In the marketing year 2004/2005 – data on foreign trade autor's estimation, 22) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR, MA SR to the 20.4.2006

Priemerné ceny výrobcov bôbu (v Sk/t)

Average Producer Prices of Broad Bean (in SKK/t)

Tabuľka č. 13

Rok ¹	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1999	0	5 620	5 650	5 420	5 370	0	0	5 050	5 525	5 980	5 930	5 730
2000	0	5 720	5 750	5 830	5 800	0	0	5 700	5 990	5 995	5 960	5 840
2001	00	5 730	5 780	5 700	5 830	0	0	5 750	6 030	6 050	6 290	6 080
2002	5 850	5 750	5 840	5 820	5 970	0	5 960	5 840	6 100	6 080	6 000	6 100
2003	5 920	5 820	5 900	5 890	6 150	0	5 980	6 070	6 090	6 090	5 990	6 080
2004	5 940	5 960	5 920	5 960	6 080	0	5 830	6 110	6 070	6 080	6 040	5 970
2005	6 000	5 950	5 940	5 980	6 120	0	5 930	6 160	6 050	6 170	6 020	5 980

Prameň: ŠÚ SR²

1) Year, 2) Source: SO SR

3. SITUÁCIA NA TRHU V EÚ

Trh so semenami strukovín v EÚ nie je regulovaný. Súčasná výmera strukovín na zrno v krajinách EÚ–25 sa približuje 1,9 mil. hektárov. V dôsledku nízkych odbytových cien strukovín na medzinárodných trhoch sa ich zastúpenie na ornej pôde postupne znižuje. V krajinách európskej únie sa podiel strukovín na ornej pôde pohybuje v rozpätí od 1% do 7%, avšak v rozvojových krajinách tento podiel tvorí 15% až 25%. Strukoviny sú pre väčšinu producentov menej rentabilné ako obilniny. Najväčšia výmera strukovín na zrno je vo Francúzsku, Španielsku, Veľkej Británii, Spolkovej republike Nemecka a Taliansku. Produkcia týchto piatich krajín tvorí 80% z celkovej produkcie strukovín EÚ–25. Najvyššie priemerné hektárové úrody v roku 2005 boli dosiahnuté v Írsku 5,19 t/ha,

vo Francúzsku 3,99 t/ha a v Nemecku 3,59 t/ha. Rozhodujúcou strukovinou pestovanou v EÚ-25 je hrach s výmerou 839 tis. hektárov.

Napriek nízkemu zastúpeniu strukovín na ornej pôde ich vlastná spotreba je vysoká a stále rastie, predovšetkým na kŕmne účely. Viac ako 75% bielkovinových surovín pre krmivársky priemysel EÚ sa v posledných 30 rokoch dováža, predvážne vo forme sójových šrotov a sójových bobov. Na špecifické trhy sa z EÚ vyváža predovšetkým produkcia strukovín pre potravinárske užitie, ako je napr. bôb do Egypta a hrach do Indie.

Podľa údajov z databázy FAOSTAT celková produkcia strukovín v EÚ-25 v roku 2005 dosiahla 4,5 mil. ton, z toho takmer 2,6 mil. ton hrachu a 1,2 mil ton bôbu. Bližšie údaje podľa jednotlivých krajín EÚ a jednotlivých druhov strukovín sú uvedené v tabuľkách č. 14, 15 a 16 (*Situační a výhledová zpráva – Luskoviny, brezen 2006 Mze ČR*).

Plochy, priemerné hektárové úrody a produkcia strukovín v krajinách EÚ

Areas, Average Hectare Yields and Production of Legumes in EU Countries

Tabuľka č. 14

Krajina ¹	Plochy (ha) ²				Priemerné úrody (t/ha) ³				Produkcia (t) ⁴			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Rakúsko ⁵	45 020	45 562	42 155	42 220	2,51	2,49	2,65	2,64	112 949	113 271	111 764	111 500
Belgicko ⁶	1 500	1 949	1 887	1 405	3,53	4,69	3,64	3,50	5 300	9 136	6 873	4 915
Cyprus ⁷	811	796	796	796	1,10	1,11	1,11	1,11	896	886	886	886
Česko ⁸	34 274	30 382	27 770	26 283	1,90	2,04	2,94	2,84	65 093	62 081	81 513	74 551
Dánsko ⁹	40 400	31 400	26 700	20 000	3,70	3,98	3,60	3,33	149 500	125 100	96 000	66 600
Estónsko ¹⁰	2 371	4 449	4 336	3 800	2,12	1,13	0,77	0,95	5 015	5 032	3 327	3 600
Fínsko ¹¹	5 100	4 100	2 700	3 800	2,18	2,49	2,07	2,37	11 100	10 200	5 600	9 000
Francúzsko ¹²	439 310	469 100	458 597	439 200	4,63	4,15	4,54	3,99	2 035 031	1 945 188	2 082 995	1 753 500
Nemecko ¹³	167 628	159 375	147 000	147 000	2,85	2,90	3,59	3,59	478 227	462 000	528 000	528 000
Grécko ¹⁴	23 862	23 063	23 418	24 200	1,67	1,67	1,62	1,70	39 943	38 537	37 950	41 050
Maďarsko ¹⁵	27 330	26 706	28 650	21 523	1,99	1,27	1,35	1,02	54 415	33 993	38 800	21 853
Írsko ¹⁶	1 700	2 800	2 700	2 700	4,71	4,89	5,33	5,19	8 000	13 700	14 400	14 000
Taliansko ¹⁷	76 154	80 987	81 753	84 190	1,64	1,50	1,54	1,94	125 303	121 446	126 276	163 450
Litva ¹⁸	2 500	2 900	2 600	3 600	1,88	1,86	1,85	1,39	4 700	5 400	4 800	5 000
Lotyšsko ¹⁹	36 200	33 300	30 500	23 100	1,74	1,72	2,04	2,49	62 900	57 400	62 100	57 500
Luxembursko ²⁰	661	584	496	435	3,49	3,61	3,32	3,10	2 310	2 106	1 646	1 350
Malta ²¹	720	725	725	725	2,43	2,45	2,62	2,62	1 750	1 780	1 900	1 900
Holandsko ²²	3 800	5 800	5 400	5 400	4,08	3,19	3,43	3,43	15 500	18 500	18 500	18 500
Poľsko ²³	100 016	109 712	106 997	121 594	2,29	2,17	2,52	2,30	229 012	237 999	270 000	279 598
Portugalsko ²⁴	36 763	37 278	36 873	36 510	0,59	0,56	0,57	0,53	21 753	21 051	20 837	19 210
Slovensko ²⁵	17 078	20 425	19 440	19 440	2,79	2,03	2,80	2,80	47 564	41 665	54 469	54 469
Slovinsko ²⁶	513	715	769	660	2,52	1,16	2,58	1,97	1 295	831	1 984	1 300
Španielsko ²⁷	551 348	572 795	574 400	570 600	0,89	0,91	1,03	0,57	498 098	521 655	589 400	326 900
Švédsko ²⁸	32 676	29 606	30 883	25 027	2,61	2,70	2,62	2,67	85 270	79 970	88 880	66 880
V. Británia ²⁹	249 000	244 500	263 000	246 000	3,71	3,82	3,51	3,50	924 000	934 000	922 000	860 000
EÚ-15	1 674 958	1 708 899	-	-	2,69	2,58	-	-	4 503 284	4 415 860	-	-
EÚ-25	-	-	1 923 545	1 870 208	-	-	2,69	2,40	-	-	5 170 900	4 485 512

Prameň: Databáza FAOSTAT, apríl 2006³⁰ 1) Country, 2) Areas (ha), 3) Average hectare yields (t/ha), 4) Production (t), 5) Austria, 6) Belgium, 7) Cyprus, 8) Czech Republic, 9) Denmark, 10) Estonia, 11) Finland, 12) France, 13) Germany, 14) Greece, 15) Hungary, 16) Ireland, 17) Italy, 18) Lithuania, 19) Latvia, 20) Luxembourg, 21) Malta, 22) Netherlands, 23) Poland, 24) Portugal, 25) Slovakia, 26) Slovenia, 27) Spain, 28) Sweden, 29) Great Britain, 30) Source: FAOSTAT

Plochy, priemerné hektárové úrody a produkcia hrachu v krajinách EÚ

Areas, Average Hectare Yields and Production of Peas in EU Countries

Tabuľka č. 15

Krajina ¹	Plochy (ha) ²				Priemerné úrody (t/ha) ³				Produkcia (t) ⁴			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Rakúsko ⁵	41 605	42 097	39 320	39 320	2,50	2,47	2,65	2,65	104 000	104 000	104 000	104 000
Belgicko ⁶	1 300	1 746	1 682	1 224	3,77	4,96	3,66	3,63	4 900	8 656	6 150	4 443
Česko ⁷	27 971	24 086	21 486	20 000	2,01	2,23	3,35	3,25	56 145	53 700	71 962	65 000
Dánsko ⁸	37 600	26 500	23 000	16 000	3,71	3,98	3,62	3,35	139 400	105 600	83 300	53 600
Estónsko ⁹	2 227	3 973	4 236	3 700	2,17	1,20	0,76	0,95	4 828	4 774	3 227	3 500
Fínsko ¹⁰	5 100	4 100	2 700	3 800	2,18	2,49	2,07	2,37	11 100	10 200	5 600	9 000
Francúzsko ¹¹	337 876	366 636	356 000	318 000	4,92	4,41	4,69	4,19	1 662 611	1 616 661	1 671 477	1 332 000
Nemecko ¹²	148 628	139 375	131 000	131 000	2,78	2,88	3,54	3,54	413 227	401 000	464 000	464 000
Grécko ¹³	304	319	348	350	1,66	1,46	1,44	1,43	505	466	500	500
Maďarsko ¹⁴	22 508	22 463	25 000	18 561	2,19	1,34	1,40	1,00	49 362	30 188	35 000	18 531
Írsko ¹⁵	500	1 000	1 000	1 000	4,00	4,70	4,50	4,00	2 000	4 700	4 500	4 000
Taliansko ¹⁶	8 133	9 770	10 315	10 708	3,11	3,03	3,15	3,12	25 264	29 624	32 478	33 378
Litva ¹⁷	1 900	2 100	1 500	3 000	1,74	1,81	1,80	1,00	3 300	3 800	2 700	3 000
Lotyšsko ¹⁸	18 400	17 800	17 000	12 300	2,01	1,21	1,35	1,87	37 000	21 600	23 000	23 000
Luxembursko ¹⁹	544	480	395	310	3,36	3,73	3,41	3,10	1 827	1 792	1 348	960
Holandsko ²⁰	1 700	2 900	2 700	2 700	4,12	3,44	3,70	3,70	7 000	10 000	10 000	10 000
Poľsko ²¹	17 581	13 278	12 924	14 808	2,29	2,01	2,54	2,40	40 225	26 708	32 833	35 590
Slovensko ²²	8 776	11 773	10 254	10 254	2,86	1,63	3,06	3,06	25 083	19 132	31 364	31 364
Slovinsko ²³	204	364	418	330	3,41	1,67	2,89	2,42	695	609	1 208	800
Španielsko ²⁴	79 653	105 248	135 700	146 900	1,26	1,41	1,44	0,81	100 231	148 231	195 200	119 700
Švédsko ²⁵	31 959	28 838	31 116	24 260	2,64	2,74	2,66	2,72	84 400	79 100	88 000	66 000
V. Británia ²⁶	85 000	73 500	69 000	60 000	3,44	3,92	3,51	3,33	292 000	288 000	242 000	200 000
EÚ-15	779 902	802 509	-	-	3,65	3,50	-	-	2 848 465	2 808 030	-	-
EÚ-25	-	-	899 094	838 525	-	-	3,46	3,08	-	-	3 109 847	2 582 366

Prameň: Databáza FAOSTAT, April 2006²⁷

1) Country, 2) Areas (ha), 3) Average hectare yields (t/ha), 4) Production (t), 5) Austria, 6) Belgium, 7) Czech Republic, 8) Denmark, 9) Estonia, 10) Finland, 11) France, 12) Germany, 13) Greece, 14) Hungary, 15) Ireland, 16) Italy, 17) Lithuania, 18) Latvia, 19) Luxembourg, 20) Netherlands, 21) Poland, 22) Slovakia, 23) Slovenia, 24) Spain, 25) Sweden, 26) Great Britain, 27) Source: FAOSTAT Statistics Database, April 2006

Plochy, priemerné hektárové úrody a produkcia fazule v krajinách EÚ

Areas, Average Hectare Yields and Production of Bean in EU Countries

Tabuľka č. 16

Krajina ¹	Plochy (ha) ²				Priemerné úrody (t/ha) ³				Produkcia (t) ⁴			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Rakúsko ⁵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Belgicko ⁶	200	203	205	181	2,00	2,36	3,53	2,61	400	480	732	472
Cyprus ⁷	165	165	165	165	1,15	1,15	1,15	1,15	190	190	190	190
Česko ⁸	20	13	1	0	1,85	0	0	0	37	0	0	0
Estónsko ⁹	144	476	100	100	1,30	0,54	1,00	1,00	187	258	100	100
Francúzsko ¹⁰	3 051	3 188	3 381	3 200	2,85	2,89	2,71	2,34	8 693	9 222	9 156	7 500
Nemecko ¹¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grécko ¹²	10 413	9 860	9 363	9 500	2,11	2,21	2,24	2,42	22 025	21 834	21 000	23 000
Maďarsko ¹³	2 885	2 303	1 800	1 288	1,14	0,96	1,11	1,25	3 296	2 206	2 000	1 608
Írsko ¹⁴	1 200	1 800	1 700	1 700	5,00	5,00	5,82	5,88	6 000	9 000	9 900	10 000
Taliansko ¹⁵	9 972	9 180	9 246	8 552	1,88	1,41	1,55	2,18	18 778	12 985	14 371	18 622
Litva ¹⁶	290	400	500	300	1,72	1,75	2,40	3,33	500	700	1 200	1 000
Lotyšsko ¹⁷	3 200	1 800	1 500	1 500	1,25	2,50	3,33	3,33	4 000	4 500	5 000	5 000
Luxembursko ¹⁸	117	104	101	125	4,13	3,02	2,95	3,12	483	314	298	390
Malta ¹⁹	200	200	200	200	1,75	1,75	2,25	2,25	350	350	450	450
Holandsko ²⁰	1 600	2 300	2 200	2 200	3,13	2,17	2,27	2,27	5 000	5 000	5 000	5 000
Poľsko ²¹	23 921	18 077	12 042	15 812	1,94	1,86	3,15	1,94	46 380	33 623	37 971	30 608
Portugalsko ²²	10 839	10 636	10 363	10 000	0,52	0,46	0,45	0,30	5 650	4 943	4 627	3 000
Slovensko ²³	696	720	743	743	1,12	1,05	0,85	0,85	781	753	630	630
Slovinsko ²⁴	309	351	351	330	1,94	0,63	2,21	1,52	600	222	776	500
Španielsko ²⁵	11 914	11 661	11 200	12 800	1,20	1,27	1,70	1,44	13 106	14 823	19 000	18 400
Švédsko ²⁶	717	768	767	767	1,21	1,13	1,15	1,15	870	870	880	880
EÚ-15	49 023	49 700	-	-	1,65	1,60	-	-	81 005	79 471	-	-
EÚ-25	-	-	65 928	69 463	-	-	2,02	1,83	-	-	133 272	127 350

Prameň: Databáza FAOSTAT, April 2006²⁷, Poznámka: – údaj sa nevyskytuje²⁸

1) Country, 2) Areas (ha), 3) Average hectare yields (t/ha), 4) Production (t), 5) Austria, 6) Belgium, 7) Cyprus, 8) Czech Republic, 9) Estonia, 10) France, 11) Germany, 12) Greece, 13) Hungary, 14) Ireland, 15) Italy, 16) Lithuania, 17) Latvia, 18) Luxembourg, 19) Malta, 20) Netherlands, 21) Poland, 22) Portugal, 23) Slovakia, 24) Slovenia, 25) Spain, 26) Sweden, 27) Source: FAOSTAT Statistics Database, April 2006, 28) Note: - the data is not available

4. SITUÁCIA NA TRHU VO SVETE

Zo štúdie FAO o produkcii, spotrebe a svetovom trhu so strukovinami v rozvojových a vyspelých krajinách vyplýva nasledovné:

- svetová produkcia strukovín sa od roku 1980 zvýšila o polovicu a v roku 2004 dosiahla rekordnú úroveň,
- produkcia vo vyspelých krajinách sa zvyšovala vyšším tempom ako v rozvojových krajinách (vysoká diferenciácia v úrovni priemerných hektárových úrodách),
- spotreba strukovín v rozvojových krajinách stagnovala, avšak v niektorých regiónoch Ázie a subsaharskej Afriky drasticky klesala. Tieto trendy v rozvojových krajinách odrážajú prebiehajúce zmeny v štruktúre zloženia stravy, preferenciou spotrebiteľov a v niektorých krajinách nedostatočnou produkciou, ktorá zaostáva za rastom obyvateľstva,
- vo vyspelých krajinách sa spotreba strukovín zvyšovala,
- rozvojové krajiny sa stále spoliehajú na import. Medzinárodný obchod so strukovinami rastie rýchlejšie ako produkcia, ktorej podiel sa na medzinárodnom trhu zvyšoval.

V budúcnosti sa očakáva, že spotreba strukovín na obyvateľa zostane na súčasnej úrovni v regiónoch severnej Ameriky, Blízkeho východu, Latinskej Ameriky a Karibiku. Je pravdepodobné, že spotreba bude naďalej klesať v južnej Ázii, kde dochádza k presunu spotreby od strukovín a ďalších plodín k hodnotnejším živočíšnym produktom. V subsaharskej Afrike podľa súčasných prognóz bude spotreba stúpať a klesajúci trend v minulých rokoch sa zastaví.

Na strane ponuky v budúcnosti budú pretrvávať prekážky v raste produktivity a produkcie v rozvojových krajinách, pokiaľ tu nedôjde k zreteľným opatreniam. V týchto krajinách bude pokračovať nárast dovozu strukovín k uspokojeniu rastúceho dopytu. V rozvojových krajinách má produkcia a spotreba strukovín významný vplyv na zabezpečenie výživy chudobných obyvateľov, pretože strukoviny sú hlavným zdrojom pokrytia ich potreby bielkovinami a energie. V štúdiu sa doporučuje podporovať vývoj nových odrôd strukovín a afrotechniky vhodnou vládnu politikou, podpornými programami, vzdelávaním a výcvikom poľnohospodárov, zlepšením dodávok vstupov a úverov a rozvojom vhodných marketingových tokov (Prameň: *FAO food outlook, 2005, č. 4, s. 25*).

Plochy strukovín vo svete (ha)

Harvested Area of Legumes in the World (ha)

Tabuľka č. 17

Ukazovateľ ¹	2001	2002	2003	2004	2005
Ázia ²	33 596 028	35 585 656	33 806 639	36 939 006	36 965 227
Afrika ³	18 665 249	19 229 746	19 606 064	19 427 355	19 127 751
Latinská Amerika a Karibik ⁴	7 105 063	8 248 073	8 076 570	7 899 137	7 754 753
Európa ⁵	3 609 137	3 753 458	3 792 323	3 859 571	3 895 427
Severná a stredná Amerika ⁶	6 048 039	5 896 415	5 902 177	6 137 557	6 587 527
Oceánia ⁷	2 218 030	1 949 955	1 485 000	1 551 300	1 944 730
Rozvojové krajiny ⁸	59 122 491	62 836 876	61 256 158	64 019 305	63 624 092
Vyspelé krajiny ⁹	9 330 566	8 642 030	8 326 178	8 761 454	9 579 466
Celý svet¹⁰	68 453 057	71 478 908	69 582 336	72 780 759	73 203 558

Prameň: FAO STAT, apríl 2006

1) Indicator, 2) Asia, 3) Africa, 4) Latin America and Caribbean, 5) Europe, 6) North and Middle America, 7) Oceania, 8) Developing countries, 9) Developed countries, 10) All world, 11) Source: FAOSTAT, April 2006

Priemerné hektárové úrody strukovín vo svete (t/ha)

Average Hectare Yields of Legumes in the World (t/ha)

Tabuľka č. 18

Ukazovateľ ¹	2001	2002	2003	2004	2005
Ázia ²	0,71	0,76	0,77	0,76	0,78
Afrika ³	0,51	0,50	0,50	0,49	0,50
Latinská Amerika a Karibik ⁴	0,78	0,81	0,84	0,80	0,84
Európa ⁵	2,23	2,19	2,03	2,29	2,04
Severná a stredná Amerika ⁶	1,12	1,13	1,19	1,41	1,43
Oceánia ⁷	1,23	0,67	1,60	1,31	1,05
Rozvojové krajiny ⁸	0,65	0,69	0,19	0,68	0,70
Vyspelé krajiny ⁹	1,69	1,61	1,78	1,99	1,80
Celý svet¹⁰	0,79	0,80	0,82	0,84	0,84

Prameň: FAO STAT, apríl 2006¹¹

1) Indicator, 2) Asia, 3) Africa, 4) Latin America and Caribbean, 5) Europe, 6) North and Middle America, 7) Oceania, 8) Developing countries, 9) Developed countries, 10) All world, 11) Source: FAOSTAT, April 2006

Svetová produkcia strukovín na zrno (mil. t)

World Production of Grain Legumes (mil. t)

Tabuľka č. 19

Ukazovateľ ¹	2001	2002	2003	2004	2005
Ázia ²	23,8	27,2	26,1	28,3	28,8
Afrika ³	9,4	9,6	9,7	9,6	9,5
Latinská Amerika a Karibik ⁴	5,5	6,7	6,8	6,3	6,5
Európa ⁵	8,1	8,2	7,7	8,8	7,9
Severná a stredná Amerika ⁶	6,0	5,9	5,9	6,1	6,6
Oceánia ⁷	2,2	1,9	1,5	1,6	1,9
Rozvojové krajiny ⁸	38,4	43,1	42,2	43,8	44,5
Vyspelé krajiny ⁹	15,7	13,9	14,9	17,4	17,2
Celý svet¹⁰	54,2	57,0	57,1	61,2	61,2

Prameň: FAO STAT, apríl 2006

1) Indicator, 2) Asia, 3) Africa, 4) Latin America and Caribbean, 5) Europe, 6) North and Middle America, 7) Oceania, 8) Developing countries, 9) Developed countries, 10) All world, 11) Source: FAOSTAT, April 2006

PRÍLOHY

Colné sadzby pre dovoz strukovín na Slovensko platné do 30.4.2004
 Customs Tariffs for Import of Legumes to Slovakia up to 30 April 2004

Príloha č. 1
 Appendix No. 1

Položka CS ¹	Názov tovaru ²	MJ ³	Všeobecné clo ⁴	Zmluvné clo ⁵	Pref. RK
0713	Suché strukoviny, vylúpané, ošúpané alebo neošúpané, lámané alebo nelámané ⁶				
0713 10	-Hrach ⁷ (Pisum sativum):				
0713 10 10	--Na siatie ⁸	KGN	11,0	1,0	P10A
0713 10 90	--Ostatný ⁹	KGN	11,0	1,0	P10A, P11
0713 20 00	-Cícer ¹⁰ (Garbanzos):	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 31 00	-Fazuľa ¹¹ (Vigna spp., Phaseolus spp.): --Fazuľa druhov Vigna mungo (L.) Hepper alebo Vigna radiata (L.) Wilczek. ¹²	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 32 00	--Malá červená fazuľa ¹³ (Adzuki) (Phaseolus alebo Vigna angularis):	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 33	--Fazuľa obyčajná ¹⁴ (Phaseolus vulgaris):				
0713 33 10	---Na siatie ⁸	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 33 90	---Ostatná ⁹	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 39 00	--Ostatné ⁹	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 40 00	-Šošovica ¹⁵	KGN	8,0	2,0	P10A
071350 00	-Bôb (Vicia faba var. major) a kónský bôb ¹⁶ (Vicia faba var. equina, Vicia faba var. minor):	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 90	-Ostatné ⁹				
0713 90 10	--Na siatie ⁸	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 90 90	--Ostatné ⁹	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	

Prameň: Colný sadzobník 2004¹⁷

P10A, P11 – 0713 10 90 – ročná kvóta je 66,7 ton s nulovým clo¹⁸

1) Customs Tariff Book Item, 2) Description, 3) Unit, 4) General duty, 5) Contractual duty, 6) Dried leguminous vegetables, shelled, whether or not skinned or split, 7) Peas, 8) For sowing, 9) Other, 10) Chickpeas, 11) Bean, 12) Bean of the species Vigna mungo (L.) Hepper or Vigna radiata (L.) Wilczek, 13) Small red bean, 14) Kidney bean including white peabeans, 15) Lentils, 16) Broad bean (Vicia faba var. major) and horse bean, 17) Source: Customs Tariff Book 2004, 18) P10A, P11–0713 10 90–annual quota of 66,7 tonnes with zero customs duty

Nariadenie Komisie (ES) č. 1719/2005 z 27. októbra 2005, ktorým sa mení a dopĺňa príloha k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

Commission Regulation (EC) No 1719/2005 of 27 October 2005 amending the Annex to the Council Regulation (EEC) No. 2658/87 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff Book.

Príloha č. 2
Appendix No. 2

Číselný znak KN	Názov tovaru ²	Zmluvné clo ⁵ (%)	Doplnkové jednotky
0713	Suché strukoviny, vylúpané, ošúpané alebo neošúpané, lámané alebo nelámané ⁶		
0713 10	-Hrach ⁷ (<i>Pisum sativum</i>):		
0713 10 10	--Na siatie ⁸	bez cla	
0713 10 90	--Ostatný ⁹	bez cla	
0713 20 00	-Cícer ¹⁰ (<i>Garbanzos</i>):	bez cla	
0713 31 00	-Fazuľa ¹¹ (<i>Vigna spp.</i> , <i>Phaseolus spp.</i>): --Fazuľa druhov <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper alebo <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek: ¹²	bez cla	
0713 32 00	--Malá červená fazuľa ¹³ (<i>Adzuki</i>) (<i>Phaseolus</i> alebo <i>Vigna angularis</i>):	bez cla	
0713 33	--Fazuľa obyčajná ¹⁴ (<i>Phaseolus vulgaris</i>):		
0713 33 10	---Na siatie ⁸	bez cla	
0713 33 90	---Ostatná ⁹	bez cla	
0713 39 00	--Ostatné: ⁹	bez cla	
0713 40 00	-Šošovica ¹⁵	bez cla	
071350 00	-Bôb (<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i>) a konský bôb ¹⁶ (<i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> , <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>):	3,2	
0713 90	-Ostatné: ⁹	3,2	
0713 90 10	--Na siatie ⁸	3,2	
0713 90 90	--Ostatné ⁹	3,2	

Prameň: Colný sadzobník EÚ na rok 2005¹⁷

1) Customs Tariff Book Item, 2) Description, 3) Unit, 4) General duty, 5) Contractual duty, 6) Dried leguminous vegetables, shelled, whether or not skinned or split, 7) Peas, 8) For sowing, 9) Other, 10) Chickpeas, 11) Bean, 12) Bean of the species *Vigna mungo* (L.) Hepper or *Vigna radiata* (L.) Wilczek, 13) Small red bean, 14) Kidney bean, 15) Lentils, 16) Broad bean (*Vicia faba* var. *major*) and horse bean, 17) Source: Customs Tariff Book 2004

Dovoz strukovín do SR v tonách
Import of Legumes to Slovakia in Tonnes

Príloha č. 3
Appendix No. 3

Položka colného sadzob. ¹	Názov tovaru ²	2001	2002	2003	2004	2005
0713	Strukoviny suché vylúp., tiež ošúp., alebo drvené ⁴	10 314	10 086	8 093	8 944	6 793
0713 10	Hrach (Pisum sativum) ⁵	1 349	1 418	785	1 885	546
0713 33	Fazuľa obyčajná (Phaseolus spp) ⁶	5 315	3 909	114	4 345	3 814
0713 20 00	Cícer (Garbanzos) ⁷	1,2	5,5	31	47	56
0713 31 00	Fazuľa druhov Vigna mungo, Hepper alebo Vigna radiata, Wilczek ⁸	42	33	11	1,8	0
0713 32 00	Malá červená fazuľa (Adzuki), (Phaseolus alebo Vigna angularis) ⁹	89	101	151	86,5	52
0713 40 00	Šošovica ¹⁰	3 014	2 745	2 351	2 482	2 312
0713 50 00	Bôb (Vicia faba var. major) a konský bôb ¹¹	101	0	3	14,6	0

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR k 20.4.2006

1) Customs Tariff Book Item, 2) Description, 3) I-VI.2002, 4) General duty, 5) Peas, 6) Kidney bean including white peabeans, 7) Chickpeas, 8) Bean of the species Vigna mungo (L.) Hepper or Vigna radiata (L.) Wilczek, 9) Small red bean, 10) Lentils, 11) Broad bean (Vicia faba var. major) and horse bean, 12) Source: Customs Directorate of the SR, RIAFE, SO SR, foreign trade 20. April 2006

Vývoz strukovín zo SR v tonách
Export of Legumes from Slovakia in Tonnes

Príloha č. 4
Appendix No.4

Položka colného sadzob. ¹	Názov tovaru ²	2001	2002	2003	2004	2005
0713	Strukoviny suché vylúp., tiež ošúp., alebo drvené ⁴	11 627	14 555	12 689	7 543	12 922
0713 10	Hrach (Pisum sativum) ⁵	7 084	10 130	8 713	4 739	9 852
0713 33	Fazuľa obyčajná (Phaseolus spp) ⁶	2 881	3 123	360	1 494	1 948
0713 20 00	Cícer (Garbanzos) ⁷	07	0		16	0
0713 31 00	Fazuľa druhov Vigna mungo, Hepper alebo Vigna radiata, Wilczek ⁸	0	9	0	0	0
0713 32 00	Malá červená fazuľa (Adzuki), (Phaseolus alebo Vigna angularis) ⁹	0	2,7	27	3,6	0
0713 40 00	Šošovica ¹⁰	1 229	1 241	1 265	843	1 117
0713 50 00	Bôb (Vicia faba var. major) a konský bôb ¹¹	0	9,3	22	177	0

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR k 20.4.2006¹²

1) Customs Tariff Book Item, 2) Description, 4) General duty, 5) Peas, 6) Kidney bean including white peabeans, 7) Chickpeas, 8) bean of the species Vigna mungo (L.) Hepper or Vigna radiata (L.) Wilczek, 9) Small red bean, 10) Lentils, 11) Broad bean (Vicia faba var. major) and horse bean), 12) Source: Customs Directorate of the SR, RIAFE, SO SR, foreign trade 20. April 2005

Vlastné náklady a výnosy v Sk u hrachu jedlého v roku 2004

Actual Costs and Revenues of Edible Peas in SKK in 2004

Príloha č. 5
Appendix No. 5

Ukazovateľ ¹	Výrobná oblasť ²					SR ⁸
	Kukuričná ³	Repárska ⁴	Zemiak. ⁵	Zemiak. ovsená ⁶	Horská ⁷	
Osivá nakúpené ¹⁰	3 346	2 313	-	-	0	3 124
Osivá vyrobené ¹¹	215	42	-	-	0	172
Hnojivá nakúpené ¹²	470	354	-	-	0	519
Hnojivá vyrobené ¹³	386	715	-	-	0	393
Chemické ochranné prostriedky ¹⁴	3 845	2 674	-	-	0	3 570
Ostatný priamy materiál ¹⁵	124	167	-	-	0	114
Mzdy a odmeny priame ⁹	79	174	-	-	0	82
Sociálne náklady ¹⁶	12	0	-	-	0	9
Opravy a udržiavanie ¹⁷	0	21	-	-	0	3
Odpisy HIM ¹⁸	0	0	-	-	0	12
Agrochemické služby ¹⁹	172	556	-	-	0	230
Ost. priame náklady a služby ²⁰	2 978	438	-	-	0	2 202
Náklady pomocných činností ²¹	5 754	6 431	-	-	0	5 626
Zníženie nákladov o zúčt. výnosy ²²	0	0	-	-	0	0
Priame náklady spolu²³	17 381	13 885	-	-	0	16 056
Réžia výrobná ²⁴	1 281	1 556	-	-	0	1 216
Réžia správna ²⁵	624	1 368	-	-	0	844
VN celkom na ha²⁶	19 286	16 809	-	-	0	18 116
Úroda v t/ha ²⁷	3,23	3,05	-	-	0	2,91
VN hlavného výrobku na ha ²⁸	19 286	16 809	-	-	0	18 116
VN vedľajšieho výrobku na ha ²⁹	0	0	-	-	0	0
VN na 1 tonu³⁰	5 962	5 513	-	-	0	6 227
Výnosy na ha ³¹	21 306	18 743	-	-	0	19 183
z toho tržby na ha ³²	7 607	2 361	-	-	0	6 098
Dotácia na ha spolu ³⁴	3 453	3 451	-	-	0	3 354
Výnosy na ha hl. výrobku ³⁶	21 306	18 743	-	-	0	19 183
Hospodársky výsledok na ha ³⁷	2 019	1 938	-	-	0	1 067
Hospodársky výsl. na ha hl. výrobku ³⁸	2 019	1 938	-	-	0	1 067
Hospodársky výsledok na t ³⁹	624	636	-	-	0	367
Počet podnikov ⁴⁰	5	6	2	0	1	14

Poznámka: -ak je vo výrobnnej oblasti nižší počet respondentov ako traja, údaje sa nepublikujú⁴¹

Prameň: Vlastné náklady a výsledky hospodárenia poľnohospodárskych podnikov v SR za rok 2004 v triedení podľa výrobných oblastí. Bratislava, VÚEPP, 2005⁴²

Indicator, 2) Production area type, 3) Maize, 4) Beet, 5) Potato, 6) Potato -oats, 7) Mountain, 8) SR in total, 9) Wages costs, 10) Purchased seeds stock, 11) Produced seeds stock, 12) Purchased fertilizers, 13) Produced fertilizers, 14) Chemical preserved means, 15) Other direct material, 16) Social costs, 17) Repairs and maintenance, 18) Depreciation of tangible investment property (tangible assets), 19) Agrochemical services, 20) Other direct costs, 21) Costs of subsidiary activities, 22) Items accom. direct costs, 23) Direct costs in total, 24) Production overhead, 25) Administration overhead, 26) Actual costs in total per ha, 27) Yield in t/ha, 28) Actual costs of main product per ha, 29) Actual costs of by product per ha, 30) Actual costs per ton, 31) Revenues per ha, 32) Of which subsidies per ha, 33) In less favoured areas, 34) For business support, 35) For impacts of drought, 36) Revenues per ha of main product, 37) Econ. result per ha, 38) Econ. result per ha of main product, 39) Econ. result per ton, 40) Number of enterprises, 41) Note: Data are not published if less than three respondents are occurred in the production sphere. 42) Source: Actual costs and economic results of agricultural enterprises in the SR in 2004, classified by type of production area. Bratislava, RIAFE 2005.

Summary

In the marketing year 2004/2005, the total supply of legumes was increased to 47,1 thousand tonnes due to the production increase by 52,9%. The domestic consumption of legumes was increased by all legumes. In comparison with the previous year, the food consumption of legumes was increased by 3,8%, fodder consumption by 38,7% and seed consumption by 17,5%. The share of the fodder consumption in the total using presented 32,5%. The total using of legumes was increased by 11,6%. Ending stocks were increased to 8 469 tonnes. The growth of ending stocks was caused by export decline by 10,1% and the higher supply of legumes (following an increase of average hectare yields by 71,3%).

In 2005, sown areas of legumes were increased by 13,8% (to 17 178 hectares). The most significant increase of sown areas was observed by fodder legumes (by 58, 0%) and peas (by 10,5%). On the contrary areas of bean were decreased by 6,2% and of lentil by 28,6%. In 2005, harvested areas of legumes were decreased by 4, 8% in comparison with sown areas. The total production of legumes was decreased to 34 867 tonnes due to an decrease of average hectare yields to 2,13 t/ha (by 16,1%). The production of peas was decreased by 10,1% and of lentil by 19,9%. In comparison with the previous year, the production of beans and fodder legumes was increased by 0,3% and 18,3%, respectively. In spite of an decrease of total legumes production by 7,2% and estimated export decrease, the total supply of legumes will be increased to 49,2 thousand tonnes due to the high volume of stocks (8,5 thousand tonnes). The domestic consumption of legumes will be increased by 5,4% following an expected increase of the fodder consumption by 16,5% along with a decrease of the seed consumption. Export of legumes is expected to be at the level of 13,2 thousand tonnes, i.e. an increase by 21,2% in comparison with the previous year. Ending stocks will be decreased to 6,4 thousand tonnes (by 24,4%).

In 2005, producer prices of legumes were lower by 0,4%-5,2% (exclude fodder broad bean) in comparison with 2004.

In the marketing year 2006/2007, it is assumed a drop of sowing and harvested areas of legumes following unfavourable climatic conditions concerning the spring crops seeding. Average hectare yields of legumes will be probably influenced by the late seeding and climatic conditions. The legumes production will be lower by 5,7% (32,9 thousand tonnes).

Dielo a jeho časti je možné publikovať len s písomným súhlasom nositeľa autorského práva.

Strukoviny

Vydal: Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave a Ministerstvo pôdohospodárstva SR. Vydanie prvé. Náklad 60 výtlačkov. Rozsah 28 strán, v tom 26 tabuliek, 1 graf a 5 príloh.

ISBN 80-8058-392-7

